

METODOLOGIA formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de determinare și aplicare a prețurilor de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

2. Obiectivele activității de formare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale și la gazul lichefiat constau în:

- a) aprovizionarea fiabilă a consumatorilor cu produse petroliere principale și cu gaz lichefiat de calitate;
- b) acoperirea cheltuielilor aferente activității de import și de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;
- c) respectarea principiului eficienței maxime la costuri minime aferente activității de import și de comercializare a produselor petroliere și a gazului lichefiat;
- d) crearea de condiții optime pentru asigurarea concurenței loiale;
- e) protecția intereselor legitime ale consumatorilor de produse petroliere.

3. Prezenta Metodologie stabilește:

- a) componența cheltuielilor (aferente activității de import și de comercializare) incluse la calcularea prețurilor plafon pentru comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;
- b) modul determinării prețurilor plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat;
- c) aplicarea prețurilor plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat.

4. În prezenta Metodologie se utilizează noțiunile definite în Legea privind piața produselor petroliere.

II. FORMAREA PREȚURILOR PLAFON LA PRODUSELE PETROLIERE PRINCIPALE ȘI LA GAZUL LICHEFIAT

5. Prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se calculează la 1 litru, pentru fiecare tip de produs și se bazează pe următoarele componente:

- a) valoarea medie a cotațiilor:
 - Platts Cargoes FOB MED (Italy) sau Platts Cargoes FOB NWE, în funcție de regiunea din care este efectuat importul - pentru produsele petroliere principale;
 - Argus DAF Brest propane-butane mix, în conformitate cu Argus International LPG - pentru gazul lichefiat;
- b) cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;
- c) cota taxei pe valoarea adăugată, aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;
- d) marja comercială specifică.

6. Prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se determină pentru o perioadă de 14 zile calendaristice, conform formulei:

$$PP = (CM_{(i)} \times CV + AC) \times \frac{\rho}{1000} + MCS_n + TVA, \quad (1)$$

unde:

PP - prețul plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, *lei/litru*;

CM_(i) - valoarea medie, în funcție de tipul combustibilului, a cotațiilor medii publicate:

- în ultimele 14 zile calendaristice pentru produsele petroliere principale – Platts Cargoes FOB MED (Italy), sau Platts Cargoes FOB NWE, în funcție de regiunea din care este efectuat importul, *\$/tonă*;
- în ultimele 28 de zile calendaristice pentru gazul lichefiat – Argus DAF Brest propane-butane mix, în conformitate cu Argus International LPG, *\$/tonă*;

CV – rata oficială medie de schimb a monedei naționale stabilită de Banca Națională a Moldovei în raport cu dolarul SUA pentru ultimele 14 sau, după caz (pentru gazul lichefiat), 28 de zile calendaristice anterioare datei stabilirii prețului, *lei/\$*;

AC – cota accizelor (în sumă absolută la o tonă) aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, *lei/tonă*;

ρ – densitatea medie a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, stabilită pentru benzină în mărime de 0,757 *kg/litru*, pentru motorină – 0,844 *kg/litru* și pentru gazul lichefiat - 0,563 *kg/litru*;

MCS_n - marja comercială specifică aferentă comercializării produselor petroliere principale, a gazului lichefiat pentru anul „*n*”, determinată în conformitate cu punctele 7-10 din prezenta Metodologie, *lei/litru*;

TVA – cota taxei pe valoarea adăugată (în sumă absolută la un litru) aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, *lei/litru*.

III. DETERMINAREA VALORII MAXIMALE A MARJEI COMERCIALE SPECIFICE

7. Valoarea maximală a marjei comerciale specifice se determină în funcție de structura medie a cheltuielilor participanților la piața internă a produselor petroliere și piața țărilor membre ale Uniunii Europene. Marja comercială specifică constă din:

$$MCS = CMICA + P, \quad (2)$$

unde:

CMICA - cheltuielile medii anuale aferente activității de import și comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, care includ:

- prima furnizorului rafinării;
- costurile de transportare și de asigurare a produselor petroliere pe teritoriul altor țări;
- taxele pentru efectuarea procedurilor vamale și plata pentru emisiile de poluanți;
- cheltuielile pentru convertirea valutei;

- cheltuielile de transportare, depozitare și comercializare a produselor petroliere pe teritoriul țării;

- alte cheltuieli justificate și necesare aferente activității de import și de comercializare a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat.

P - profitul din activitatea de import și comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.

8. Valoarea maximală a marjei comerciale specifice aferente comercializării produselor petroliere pentru primul an, anul de bază, de valabilitate a Metodologiei se calculează la nivelul mediu sumar al profitului și cheltuielilor proprii ale operatorilor pe piața produselor petroliere, conform următoarei formule:

$$MCS_b = CP_{b-1} \times (1 - k), \quad (3)$$

unde:

MCS_b - marja comercială specifică aferentă comercializării produselor petroliere pentru primul an, anul de bază, de valabilitate a Metodologiei;

CP_{b-1} - cheltuielile proprii și profitul participanților la piața internă a produselor petroliere medii pentru anul anterior primului an de valabilitate a Metodologiei, determinate în baza formulei:

$$CP_{b-1} = PM_{b-1} - (CM_{b-1} + AC_{b-1} + TVA_{b-1}), \quad (4)$$

unde:

PM_{b-1} - prețul mediu efectiv de comercializare cu amănuntul înregistrat în anul precedent primului an de valabilitate a Metodologiei;

CM_{b-1} - valoarea medie a cotațiilor medii publicate Platts Cargoes FOB MED (Italy) pentru produsele petroliere principale, după caz, a cotațiilor medii publicate Argus DAF Brest propane-butane mix pentru gazul lichefiat în anul anterior primului an de valabilitate a Metodologiei;

AC_{b-1} - cota accizelor aplicată efectiv în anul anterior primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;

TVA_{b-1} - cota taxei pe valoarea adăugată aplicată efectiv în anul anterior primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;

k - indicele de sporire a eficienței pentru reducerea costurilor de import și comercializare cu amănuntul a produselor petroliere. Acest indice este stabilit în mărime de 0,2.

9. Valoarea maximală a marjei comerciale specifice aferente comercializării produselor petroliere în următorii ani, începând cu al doilea an de aplicare a Metodologiei, se ajustează conform formulei:

$$MCS_n = MCS_b \times \prod [0,7 \times (1 + 0,5IPCM_n) + (0,3 \times \Delta CV_n)], \quad (5)$$

unde:

MCS_n - marja comercială specifică aferentă comercializării produselor petroliere pentru anul „n”;

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum în Republica Moldova pentru anul „n”, publicat de Biroul National de Statistică al Republicii Moldova;

ΔCV_n – raportul dintre rata oficială medie de schimb a monedei naționale față de dolarul SUA în anul „n” și rata oficială medie de schimb în anul precedent, publicate de Banca Națională a Moldovei.

10. La determinarea apriori (ex-ante) a marjei comerciale specifice pentru anul de referință se aplică indicele prețului de consum în Republica Moldova și rata oficială medie de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA prognozate de Ministerul Economiei, iar la actualizarea la finele anului de referință (ex-post) a marjei comerciale specifice se utilizează indicele prețului de consum în Republica Moldova, publicat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, și rata oficială medie de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA, publicată de Banca Națională a Moldovei.

11. Valorile maxime ale marjei comerciale specifice aferente comercializării produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, calculate conform punctelor 7-10 din prezenta Metodologie, exprimate în monedă națională la 1 litru de produs petrolier, se stabilesc anual prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenția).

12. Agenția este în drept să ajusteze pe parcursul anului marja comercială specifică în cazurile de apariție a unor factori care nu pot fi controlați de către participanții la piața produselor petroliere (modificarea legislației, generarea de penurii artificiale pe piața națională și internațională a produselor petroliere etc.) și care duc la modificarea cu mai mult de 5 % a marjei comerciale specifice stabilite anterior.

IV. APLICAREA PREȚURILOR LA PRODUSELE PETROLIERE PRINCIPALE ȘI LA GAZUL LICHEFIAT

13. Agenția, la fiecare 14 zile calendaristice, în ziua de marți, stabilește prețurile plafon de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat și le publică pe pagina web a Agenției până la ora 15.00.

14. Prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se determină de către fiecare operator în parte, reieșind din prețurile plafon stabilite de Agenție, se publică pe paginile web ale acestora și/sau se afișează pe panourile informative la intrarea pe teritoriul stațiilor de alimentare, intră în vigoare și se aplică în mod obligatoriu pentru toți consumatorii, începând cu miercuri, ora 00.01 noaptea.

15. Titularii de licență comercializează cu amănuntul produse petroliere principale și/sau gazul lichefiat la prețuri cu amănuntul ce nu depășesc prețurile plafon aprobate și publicate pe pagina web a Agenției. Comercializarea cu amănuntul la prețuri ce depășesc prețurile plafon stabilite este interzisă.

16. La stabilirea prețurilor de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, în dependență de categoria/calitatea produselor petroliere respective, în raport cu cotațiile Platts Cargoes FOB MED (Italy), sau Platts Cargoes FOB NWE, se aplică coeficienții de multiplicare prevăzuți în următorul tabel.

Categoria produsului petrolier	Coeficient de multiplicare
Benzina auto cu cifra octanica de minimum 98 ($\leq 10\text{ppm}$)	$1,03 \times \text{Prem Unl } 10 \text{ ppm}$ FOB Med / FOB NWE
Benzina auto cu cifra octanica de minimum 95, dar sub 98 ($\leq 10\text{ppm}$)	$1,00 \times \text{Prem Unl } 10 \text{ ppm}$ FOB Med / FOB NWE

Benzina auto cu cifra octanica de minimum 95, dar sub 98 (≤ 50 ppm)	$0,97 \times \text{Prem Unl } 10 \text{ ppm}$ FOB Med/ FOB NWE
Benzina auto cu cifra octanica sub 95 (>50 ppm)	$0,92 \times \text{Prem Unl } 10 \text{ ppm}$ FOB Med / FOB NWE
Motorina (≤ 10 ppm)	$1,00 \times 10 \text{ ppm ULSD FOB}$ Med / FOB NWE
Motorina (≤ 50 ppm)	$0,97 \times 10 \text{ ppm ULSD FOB}$ Med / FOB NWE
Motorina (>50 ppm)	$0,92 \times 10 \text{ ppm ULSD FOB}$ Med / FOB NWE

17. Titularii de licență pentru importul și comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, trimestrial prezintă Agenției rapoartele privind prețurile și cheltuielile medii aferente activității desfășurate, inclusiv calculate la un litru de produs.